

Vennesla kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2018



Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgsekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget avgir med dette en samlet årsmelding for 2018. Denne skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentar. Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Bestemmelsen må ses i sammenheng med vedtatte planer og presenteres på denne måten for året 2018.

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget velges av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Det er strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget. Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder ved konstituering.

Medlemmer og varamedlemmer 2018:

Medlemmer
Oddbjørn Hagen (V), leder
Bente Synøve Laland (Sp), nestleder
Tor Robert Robstad (Ap), medlem
Nina Schei Ledang (H), medlem
Jørund Sagedal (Frp), medlem

Varamedlemmer 2018

Varamedlemmer fra V/H/Frp	Vara for Ap/Sp/Krf
Odd Reidar Loland (Frp)	Olav Eivindson (Krf)
Bjørnar Rimereit (Frp)	Torunn Fredwall (Ap)
Melissa Tveit (V)	

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter KommuneLOvens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet. Tilsynet og kontrollen skjer på vegne av kommunestyret. KommuneLOvens § 77 slår fast:

”4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneLOven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneLOven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og Fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn. Dette er viktige samlinger for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes, drøfter saker og arbeidsmetoder. Temark har arrangert to regionale konferanser for kontrollutvalgsmedlemmer i 2018. Dette for å øke og utvikle både nye og erfarne kontrollutvalgsmedlemmer sin kompetanse om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk. Kontrollutvalget har deltatt på Temark sine konferanser og NRKF sin Kontrollutvalgskonferanse.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Kommunen ble medeier av Temark fra 01.07.14 i forbindelse med etableringen av sekretariatet i Agder. Med oppdrag for 34 kommuner og fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har syv ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget er Sander Haga Ask.

Sekretariatet utreder, saksbehandler, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Agder Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer revisjonstjenester til 9 kommuner i Agder og Vest-Agder fylkeskommune. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Monica Harsvik Smith-Tønnessen og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er revisjonssjef Tor Ole Holbek.

Kontrollutvalget skal påse at revisjonen av kommunen skjer på en betryggende måte. Det er derfor viktig at utvalget har god dialog med revisor og holder seg orientert om revisjonens arbeid. Kontrollutvalget gjennomfører sitt påseansvar ovenfor revisjonen ved at revisor fast orienterer i kontrollutvalgets møter om det pågående revisjonsarbeidet, revisors uavhengighetserklæring og overordnet revisjonsstrategi.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap.

	Budsjett 2018	Regnskap 2018
Kontrollutvalget		
Møtegodtgjørelse mv.	223 000	191 203
Servering	3 000	1 628
Kurs/opplæring inkl. reise	60 000	52 778
Andre kostnader	7 000	13 665
Sum kontrollutvalg	293 000	259 274
Sekretariat	157 000	156 100
Revisjon		
Revisjonshonorar	875 000	853 900
Arbeid kontrollutvalg/bistand	62 000	31 000
Selskapskontroll	62 000	62 000
Bistand til kontrollutvalget	40 000	50 000
Sum kontrollvirksomhet	1 489 000	1 412 274

Totalt har man i budsjettet for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla hatt et mindreforbruk på kr. 76 726. Mindreforbruket kommer i hovedsak av lavere kostnader på postene «Møtegodtgjørelse mv.» som skyldes at det er betalt ut mindre møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste enn forventet. Videre er det et mindreforbruk på revisjonens kostnader knyttet til «Arbeid kontrollutvalg/bistand» på kr. 31 000.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID – MØTER OG SAKER

Kontrollutvalget har i 2018 avholdt 5 møter og behandlet 31 saker.

Stortinget vedtok å oppheve kommuneloven § 77 nr. 8. Det innebærer at kontrollutvalget i likhet med andre folkevalgte organ som hovedregel skal holde åpne møter. Lovendringen trådte i kraft fra 01.07.2013.

Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside. Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon mer kjent. Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Rådmannen, representanter for rådmannen har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid. Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

I det følgende har vi trukket frem noen av sakene som har vært behandlet i løpet av året 2017. Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre rapporter, og selskapskontroller er trukket ut som egne kapitler henholdsvis kapittel 9, 10 og 11.

- Virksomhetsbesøk Odderøya renseanlegg
- Vennesla kontrollutvalg årsmelding 2017
- Årsrapport skatteoppkreveren i Vennesla 2017
- Revisors egenvurdering av uavhengighet
- Saksbehandlingen av byggesaker Vennesla kommune
- Årsregnskap og årsmelding 2017 Vennesla kommune
- Orientering om barnevernstjenesten i Vennesla kommune
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonen om spesialundervisning
- Orientering om gjennomføringen av den kommunale planstrategien
- Oppfølging av selskapskontroll i KBR og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen
- Samordnet kalender for tilsyn og egenkontroll 2018
- Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2019
- Overordnet revisjonsstrategi Vennesla kommune 2018
- Orientering om 2. tertialrapport og budsjett 2019 Vennesla kommune
- Orientering om saksbehandlingen av startlån fra Husbanken
- Vennesla kommune sin bruk av boligstiftelser
- Personalendringer ved enhet for plan- og utbygging
- Kommunal registrering av psykisk utviklingshemmede og grunnlag for kompensasjon fra staten
- Prosjektplan forvaltningsrevisjon Midt-Agder barnevernstjeneste
- Prosjektplan selskapskontroll Konesjonskraft IKS
- Møte- og arbeidsplan 2019 Vennesla kontrollutvalg.

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Kontrollutvalget registrerer at revisors arbeid med å utføre regnskapsrevisjon de siste årene er blitt mer omfattende, spesielt knyttet til de mange attestasjonsoppgaver (særattestasjoner) som utføres på vegne av staten og andre offentlige organer. I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om utført regnskapsrevisjon. Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON OG ANDRE RAPPORTER

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Revisjonen leverte i 2017 selskapskontrollrapporten om Kristiansandsregionen brann- og redning med en forvaltningsrevisjon av feieravdelingen og kontrollutvalget fulgte opp rapportens anbefalinger i møtet 12.09.2017. Rapporten ble videre fulgt opp i kontrollutvalgets møte 08.05.2018 hvor kontrollutvalget konkluderte med at rapporten var tilfredsstillende fulgt opp i tråd med revisors anbefalinger.

I 2018 har kontrollutvalget også fulgt opp revisjonsrapporten om spesialundervisning i Vennesla kommune. I møtet 08.05.2018 orienterte oppvekstsjef Steinar Harbro om oppfølgingen av rapporten og anbefalingene fra revisor. Kontrollutvalget var fornøyd med oppfølgingen og avsluttet sin oppfølging av saken.

I møtet 20.11.2018 behandlet kontrollutvalget revisors notat om Vennesla kommune sin bruk av boligstiftelser. I notatet redegjør revisor for hvordan kommunen bruker boligstiftelser til å utføre lovpålagte tjenester til brukere samt mulige konsekvenser av dette. Revisor anbefaler i sitt notat at man ikke oppretter nye stiftelser til bruk i offentlig forvaltning og at man ikke tilfører ytterligere kapital til eksisterende stiftelser uten en grundig gjennomgang av hensiktsmessigheten. Bakgrunnen for dette er blant annet den manglende politiske styringen og kontrollen når stiftelser brukes. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

*«Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret:
Kommunestyret tar revisjonens notat om kommunens bruk av stiftelser til orientering og ber rådmannen følge opp revisors anbefalinger.».*

Kommunestyret behandlet saken i møte 13.12.2018 og kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget behandlet i møte 20.11.2018 prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet Midt-Agder barneverntjeneste. Prosjektet vil bli gjennomført sammen med øvrige deltakere i barnevernssamarbeidet og ha følgende problemstillinger:

- Hvordan har utviklingen i barnevernssaker vært de senere årene?
- Har barnevernstjenesten en tilfredsstillende behandling av meldinger om bekymring?
- Har barnevernstjenesten en tilfredsstillende gjennomføring av undersøkelser?
- Er det etablert tilstrekkelig internkontroll i barnevernstjenesten?

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

I kontrollutvalgets møte 29.11.2016 presenterte revisjonen sin analyse og forslag til plan for selskapskontroll 2015-2019. Kommunestyret har vedtatt følgende plan for selskapskontroll for perioden 2015-2019:

- *Returkraft AS*
- *Avfall Sør AS m/datterselskap*
- *A3 Ressurs Vennesla AS*
- *Konsesjonskraft IKS*
- *Vest-Agder museet IKS*
- *Varodd AS (hvis avtale)*
- *Kristiansandsregionen brann og redning IKS*

Kontrollutvalget behandlet i 2017 rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen og videre fulgt denne opp i 2018(omtalt nærmere i årsmeldingens kap. 10.)

Kontrollutvalget har behandlet i møte 20.11.2018 prosjektplan for selskapskontroll i Konesjonskraft IKS. Dette er en felles selskapskontroll som gjennomføres sammen med øvrige eiere i selskapet og rapport er forventet til behandling våren 2019.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2018 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Vennesla, 19. mars 2019

Oddbjørn Hagen
Leder

Sander Haga Ask
Sekretær